

Opinia
do ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe
(druk nr 237)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy - Prawo bankowe reguluje sprawy związane z dostępem organów ścigania karnego do informacji stanowiących tajemnicę bankową.

Zmiana pierwsza – dotycząca art. 105 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe (art. 1 pkt 1 noweli), nakłada na bank obowiązek udzielenia informacji stanowiącej tajemnicę bankową także na żądanie prokuratora, Policji i innych organów uprawnionych do prowadzenia postępowania przygotowawczego w sprawach o przestępstwa lub czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia - w zakresie określonym w art. 78 ust. 4 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Na podstawie art. 78 ust. 4 Prawa o ruchu drogowym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

W uchwale z dnia 23 maja 2006 r. (sygn. akt I KZP 4/06) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że w świetle obecnie obowiązujących przepisów bank nie może udzielić Policji informacji stanowiących tajemnicę bankową na użytek postępowania w sprawach o wykroczenia. W świetle takiego stanowiska Sądu Najwyższego organy ścigania karnego nie mogły uzyskać od banków informacji o użytkownikach pojazdów stanowiących własność banku jako zabezpieczenie wierzytelności. W praktyce chodzi przede wszystkim o przypadki, w których pojazd został sfotografowany przez fotoradar w związku z przekroczeniem dozwolonej prędkości, kradzieże paliwa na samoobsługowych stacjach paliw oraz ucieczki z miejsca kolizji drogowej.

Litera s dodawana do art. 105 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo bankowe ustanawia podstawę prawną skutecznego domagania się od banków informacji o sprawcach tego typu czynów, w sytuacji gdy właścicielem pojazdu jest bank.

Zmiana druga – nadająca nowe brzmienie art. 106a Prawa bankowego (art. 1 pkt 2 noweli), zmierza do zabezpieczenia banków przed działaniami przestępczymi. Bank będzie mógł zawiadomić o podejrzaniach, że jego działalność jest wykorzystywana do takich czynów nie tylko prokuratora, jak to ma miejsce w aktualnym stanie prawnym, ale także bezpośrednio Policję albo inny organ ścigania. Ponadto Policja albo inny właściwy organ ścigania będzie mógł żądać od banku uzupełnienia informacji o podejrzeniu popełnienia przestępstwa bez pośrednictwa prokuratora.

Zmiana trzecia – do art. 110 Prawa bankowego ma zwolnić prokuratora, Policję i inne organy ścigania karnego prowadzące czynności śledcze, od opłat za udzielanie im przez banki informacji stanowiących tajemnicę bankową.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 21 posiedzeniu w dniu 4 września br. pochodziła z przedłożenia rządowego. W Sejmie zajmowała się nią Komisja Finansów Publicznych z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

W toku prac nad ustawą w Sejmie usunięto z niej zmianę, na podstawie której sąd lub prokurator mógłby żądać od banku informacji stanowiącej tajemnicę bankową w związku z toczącym się postępowaniem o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, popełnione w związku z działaniem przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, w zakresie informacji dotyczących tego przedsiębiorcy.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.